

ČESKÝ ČERVENÝ KŘÍŽ
Úřad ČČK
169 00 Praha 6, Rozdělovská 63

INFORMACE ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE ZE 17.11.2022

DEKLARACE K POSÍLENÍ OCHRANY CIVILISTŮ PŘI BOJÍCH V OBYDLENÝCH OBLASTECH BUDE PODEPSÁNA

18. listopadu bude v Dublinu zahájena konference, na které státy připojí podpis k deklaraci o posílení ochrany civilistů před nebezpečími z vojenských operací v osídlených oblastech. Je to poprvé, co se státy rozhodly omezit užívání výbušných zbraní se širokou oblastí účinku v osídlených oblastech.

Naše století je bohužel poznamenáno tzv. návratem války do měst: ve větší míře než dříve se bojuje v zastavěných oblastech, což znamená přímé ohrožení civilního obyvatelstva a civilní infrastruktury. Důvodem není zpravidla zločinný úmysl útočících ozbrojených sil, ale to, že po řadu desetiletí byly vojáci cvičeni na boj především v prostoru s nízkou koncentrací civilistů a tomu odpovídá i jejich výzbroj výbušnými zbraněmi, v nichž dominují ty, které mají širokou oblast účinku – vícehlavňové raketomety, těžké dělostřelectvo, velkorážné minomety, neřízené rakety a podobně – takové zbraně jsou vhodné v oblastech s nízkou koncentrací civilistů, kdy i s nimi lze dosáhnout rozlišování mezi civilními a vojenskými objekty. Hůře to však jde právě v zastavěných oblastech, následky jsou však pro civilisty tragické.

Za podpory Mezinárodního výboru Červeného kříže (MVČK) iniciovala irská vláda a entity OSN vznik **Politické deklarace o posílení ochrany civilního obyvatelstva před humanitárními dopady výbušných zbraní v obydlených oblastech** (EWIPA).

Zítra začíná v Dublinu schvalovací konference, na které mohou státy k Deklaraci připojit svůj podpis. Učiní tak přinejmenším 50 členských států OSN – včetně např. Alžírsko, Austrálie, Brazílie, Francie, Japonsko, Jižní Koreje, Kanady, Kuvajtu, Německo, Senegal, Spojených států amerických, Švýcarsko nebo Velká Británie. Podpis plánuje připojit i Česká republika.

Deklarace sice nezakládá žádné nové závazky z mezinárodního humanitárního práva – státy se v ní přihlašují k již existujícím normám chránících civilisty a civilní objekty v době válek, včetně např. neumisťování vojenských objektů do blízkosti civilních, k zákazům nerozlišujících a nepřiměřených útoků, zdůrazňují preventivní opatření před a během útoku včetně výběru vhodných zbraní a způsobu jejich použití, ale také se v ní státy přihlašují k praktickým doporučením Mezinárodního výboru Červeného kříže týkajících se používání výbušných zbraní se širokou oblastí účinků (MVČK vypracoval sérii doporučení pro politiky i ozbrojené síly, které mohou účinně omezit nebezpečí pro civilisty z vojenských operací v obydlených oblastech).

Padesát států ale nestačí. K široké podpoře vyzvali státy společně prezidentka MVČK *Mirjana Spoljaric Egger* a představitelé tří entit OSN – Vysoký představitel OSN pro otázky odzbrojení *Izumi Nakamitsu*, zástupce generálního tajemníka OSN pro humanitární otázky a koordinaci pomoci *Martin Griffiths* a výkonná ředitelka UNICEF *Catherine Russell*.

Prezidentka MVČK zdůraznila, že státy tak poprvé přistupují k omezení užívání výbušných zbraní v osídlených oblastech, což je uznání kritické závažnosti tohoto problému. Schválením a věrným prováděním této nové politické deklarace mohou státy jít cestou ke zmírnění utrpení obyvatelstva a prosazování mezinárodního humanitárního práva, což je zcela zásadní pro uchování našeho společného lidství, dodala.

Doc. Dr. Marek Jukl
prezident ČČK